

BÀI PHÁT BIỂU
CỦA TỔNG THƯ KÝ HIỆP HỘI BÁN HÀNG ĐA CẤP VIỆT NAM
TẠI TỌA ĐÀM LẤY Ý KIẾN DOANH NGHIỆP
DỰ THẢO NGHỊ ĐỊNH SỬA ĐỔI, BỔ SUNG NGHỊ ĐỊNH 40/2018/NĐ-CP
VỀ QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG KINH DOANH THEO PHƯƠNG THỨC ĐA CẤP

Ngày 28/07/2021

Thưa toàn thể hội nghị,

Lời đầu tiên, cho phép tôi thay mặt Ban chấp hành Hiệp hội bán hàng đa cấp Việt Nam, toàn thể các doanh nghiệp bán hàng đa cấp là Hội viên của hiệp hội gửi đến Cục cạnh tranh và bảo vệ người tiêu dùng và Phòng Thương mại và Công nghiệp Việt Nam lời cảm ơn chân thành nhất vì đã tổ chức buổi hội nghị trực tuyến ngày hôm nay và tạo điều kiện cho Hiệp hội có ý kiến trình bày về các nội dung quan trọng trong dự thảo Nghị định sửa đổi, bổ sung Nghị định 40/2018/NĐ-CP (Nghị định 40) về quản lý hoạt động kinh doanh theo phương thức đa cấp.

Như chúng ta đã biết, sau khi Nghị định 40/2018/NĐ-CP được ban hành và có hiệu lực năm 2018, toàn thể các doanh nghiệp hội viên hiệp hội luôn nâng cao ý thức tuân thủ, đáp ứng các yêu cầu khắt khe của Nghị định 40, hướng tới sự minh bạch và phát triển bền vững. Cùng với đó, nhờ sự quyết liệt của Bộ Công Thương và các sở Công Thương trong công tác quản lý và giám sát, hoạt động bán hàng đa cấp đã đi vào ổn định, minh bạch và hiệu quả hơn rất nhiều. Số lượng doanh nghiệp hoạt động đã giảm mạnh, từ hơn 60 doanh nghiệp năm 2018, đến giờ chỉ còn hơn 20 doanh nghiệp, trong đó có 04 doanh nghiệp mới được cấp phép. Vì vậy, chúng tôi cho rằng, việc sửa đổi, bổ sung Nghị định 40 cần xét tới thực tế này để vừa **tạo hành lang pháp lý cho sự phát triển minh bạch, bền vững của ngành, vừa tạo điều kiện thuận lợi cho các doanh nghiệp phát triển.**

Hiệp hội xin bày tỏ sự đồng tình và hoan nghênh quan điểm của Bộ Công Thương đối với quá trình sửa đổi, bổ sung Nghị định 40, được nêu tại dự thảo Tờ trình Chính phủ, là **nhằm đảm bảo tính khả thi, nâng cao hiệu quả quản lý hoạt động bán hàng đa cấp và hạn chế tối đa các khó khăn vướng mắc trong quá trình tuân thủ của doanh nghiệp và người tham gia bán hàng đa cấp.** Chúng tôi đánh giá cao sự cởi mở và nỗ lực của cơ quan soạn thảo trong việc tổ chức hàng loạt các tọa đàm, tạo cơ hội cho các doanh nghiệp BHĐC được trình bày các khó khăn, vướng mắc, đồng thời đề xuất các giải pháp một mặt đáp ứng các yêu cầu của công tác quản lý, mặt khác không tạo ra các rào cản hạn chế sự phát triển lành mạnh của doanh nghiệp cũng như của ngành bán hàng trực tiếp của Việt Nam.

Trong phần trình bày của mình, tôi xin thay mặt các doanh nghiệp hội viên khái quát một số nhóm vấn đề trong dự thảo sẽ gây ra khó khăn, vướng mắc phát sinh trong quá trình thực thi.

Thứ nhất, nhóm vấn đề liên quan tới hoạt động cốt lõi của doanh nghiệp, bao gồm

(1) Quy định không cho phép/hạn chế bảo trợ quốc tế.

Bảo trợ quốc tế là việc nhà phân phối ở một quốc gia giới thiệu, hỗ trợ nhà phân phối ở quốc gia khác tham gia vào mạng lưới của doanh nghiệp BHĐC, tạo thành mạng lưới thống nhất trên toàn cầu. Trong thời đại công nghệ thông tin phát triển và hội nhập toàn cầu, hoạt động bảo trợ quốc tế là thực tiễn tất yếu ở tất cả các quốc gia. Việc không cho phép thực hiện bảo trợ quốc tế sẽ làm cho thị trường Việt Nam trở nên biệt lập so với phần còn lại của mạng lưới kinh doanh toàn cầu. Việc này sẽ làm mất đi cơ hội để người tham gia tại Việt Nam học hỏi các kiến thức, tận dụng kinh nghiệm quốc tế, nắm bắt các chuẩn mực, đạo đức kinh doanh để từ đó có thể phát triển kỹ năng bán hàng và xây dựng mạng lưới tốt hơn. Đồng thời, quy định này cũng hạn chế

cơ hội mở rộng hoạt động kinh doanh của doanh nghiệp cũng như người tham gia bán hàng đa cấp Việt Nam, không phù hợp với nguyên tắc tự do, tự nguyện cam kết, thoả thuận theo quy định của pháp luật về dân sự.

(2) Quy định sàn hoa hồng cá nhân 20%

Nhằm khuyến khích hoạt động bán lẻ của nhà phân phối, hạn chế biểu hiện của hoạt động đầu tư bất chính, Dự Thảo 2 quy định Kế hoạch trả thưởng của doanh nghiệp phải quy định khoản hoa hồng dành cho việc bán lẻ của NPP có giá trị tối thiểu 20% tổng hoa hồng trả ra của doanh nghiệp. Tuy nhiên, quy định này được cho là can thiệp quá sâu vào kế hoạch kinh doanh của doanh nghiệp, cũng như đẩy doanh nghiệp vào tình thế tiến thoái lưỡng nan khi Nghị định 40 hiện đã áp mức trần chi trả hoa hồng không được vượt quá 40% doanh thu của doanh nghiệp. Thêm một ngưỡng “bắt buộc” nữa sẽ làm doanh nghiệp bị “chặn trên – chặn dưới” và sẽ phải loay hoay thay đổi cốt lõi trong mô hình kinh doanh của mình. Vì vậy, các doanh nghiệp đã có đề xuất lên Ban Soạn thảo 02 giải pháp thay thế để vừa đảm bảo tính khả thi, vừa hạn chế xáo trộn hoạt động kinh doanh hiện tại.

Thứ hai, nhóm vấn đề liên quan tới hoạt động hàng ngày của doanh nghiệp, bao gồm

(1) Yêu cầu về thời gian cập nhật thông tin trên hệ thống quản lý người tham gia bán hàng đa cấp

Chúng tôi cho rằng quy định thời gian cập nhật và cung cấp thông tin của hệ thống quản lý nhà phân phối là hoàn toàn chính đáng, phù hợp với mục đích xây dựng hệ thống, đảm bảo hiệu quả của việc cung cấp thông tin. Tuy nhiên, với mục đích là cung cấp thông tin để đảm bảo tính minh bạch – không phải là dạng thông tin cần phải cập nhật khẩn cấp – sẽ không cần thiết phải “cung cấp ngay khi phát sinh giao dịch” hoặc “trong vòng 01 ngày kể từ khi kết thúc kỳ tính thưởng”. Chúng tôi xin đề xuất với Ban soạn thảo điều chỉnh quy định mới này để phù hợp hơn với thực tiễn hoạt động của doanh nghiệp, qua đó giảm bớt chi phí đầu tư và vận hành, trong khi vẫn đáp ứng được yêu cầu của công tác quản lý.

(2) Quy định về hội nghị, hội thảo, đào tạo về bán hàng đa cấp

Việc xác định hội thảo, đào tạo là hoạt động có nhiều người tham gia có nội dung liên quan đến hoạt động bán hàng đa cấp sẽ tiềm ẩn nhiều vướng mắc cho doanh nghiệp trong quá trình thực thi. Với việc không quy định rõ đối tượng, số lượng và thế nào là “có liên quan tới hoạt động bán hàng đa cấp”, định nghĩa này sẽ khiến cho (i) việc gặp gỡ, tiếp xúc giữa các Nhà Phân Phối (“nhà phân phối”) với nhau, giữa nhà phân phối với khách hàng, và (ii) các cuộc hội họp của doanh nghiệp BHĐC hay thậm chí tọa đàm về BHĐC của cơ quan nhà nước đều được coi là hội nghị, hội thảo, đào tạo về BHĐC. Do đó, chúng tôi kiến nghị cần làm rõ các yếu tố cấu thành một hội nghị, hội thảo, đào tạo về BHĐC ngay trong khái niệm nêu tại Khoản 8, Điều 3. Đồng thời, các doanh nghiệp cũng kiến nghị tách bạch vai trò của doanh nghiệp và NPP trong tổ chức hội nghị, hội thảo do NPP tổ chức nhằm nâng cao hiệu quả của công tác giám sát nói chung.

(3) Kiến nghị cho phép áp dụng Hợp đồng tham gia bán hàng đa cấp điện tử

Ứng dụng thành tựu của cuộc cách mạng công nghệ 4.0 là nội dung quan trọng trong Nghị quyết 52-NQ/TW của Bộ Chính trị, Nghị quyết 50/NQ-CP của Chính phủ về chủ trương, chính sách chủ động tham gia Cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ tư, được cụ thể hóa bởi Quyết định số 942/QĐ-TTg của Thủ tướng ngày 15/06/2021 phê duyệt Chiến lược phát triển Chính phủ điện tử hướng tới Chính phủ số giai đoạn 2021 - 2025, định hướng đến năm 2030. Điện tử hóa các văn bản giấy là một phần quan trọng của Chính phủ điện tử, hiện đã có đầy đủ căn cứ pháp lý và thực tiễn và đang được Chính phủ tích cực triển khai rộng rãi. Hợp đồng điện tử cũng đã được áp dụng trong một số lĩnh vực kinh doanh có điều kiện như bảo hiểm, giao thông

(đối với khối dân doanh) hoặc điện lực (đối với khối quốc doanh) – các lĩnh vực đòi hỏi tính bảo mật và xác thực cao cũng như có tác động lớn đối với xã hội. Vì vậy, chúng tôi kiến nghị ban soạn thảo bổ sung quy định cho phép áp dụng Hợp đồng BHĐC điện tử để tiết kiệm thời gian, nguồn lực và chi phí cho doanh nghiệp.

Thứ ba, Nhóm tạo ra thủ tục hành chính mới

Quy định bổ sung yêu cầu cá nhân phải có “xác nhận kiến thức pháp luật về BHĐC” là một thủ tục mới, tiềm ẩn những khó khăn, bất cập trong quá trình thực thi sau này. Đại diện tại địa phương là cầu nối giữa doanh nghiệp BHĐC với cơ quan quản lý. Việc nâng cao điều kiện và tiêu chuẩn của người đại diện tại địa phương là cần thiết. Tuy nhiên, hiện có hàng nghìn đại diện địa phương phân bố trên 63 tỉnh/thành. Việc tổ chức các khóa đào tạo và thi tập trung sẽ làm phát sinh chi phí rất lớn và khó khả thi trong bối cảnh dịch bệnh Covid-19 vẫn đang diễn biến rất nghiêm trọng như hiện nay. Đồng thời, việc thay đổi người đại diện tại địa phương là phát sinh trong quá trình kinh doanh của doanh nghiệp, trong thời gian chờ tổ chức đào tạo và kiểm tra của cơ quan chức năng thì sẽ xử lý như thế nào? Tại hội thảo ngày 17/6/2021, đại diện cơ quan soạn thảo cũng đã có ý kiến sẽ xem xét về việc tổ chức đào tạo và kiểm tra dưới hình thức trực tuyến để tạo thuận lợi và tiết kiệm nguồn lực cho doanh nghiệp. Tại tọa đàm này, các doanh nghiệp tiếp tục kiến nghị, xác nhận kiến thức về pháp luật không nên được coi là “điều kiện đầu vào” đối với người đại diện tại địa phương để tránh rủi ro gián đoạn kinh doanh khi thay đổi người đại diện tại địa phương.

Tôi xin thay mặt Hiệp hội nêu lên một số nhóm vấn đề chung như trên; **các nội dung góp ý cụ thể của Hiệp hội sẽ được các hội viên trình bày trong phần thảo luận tiếp theo.** Đồng thời, chúng tôi sẽ có văn bản góp ý chi tiết gửi tới Bộ Công Thương ngay sau Tọa đàm này.

Hiệp hội kiến nghị Ban soạn thảo xem xét cẩn trọng về sự cần thiết của các quy định mới này, trên cơ sở vừa đảm bảo hiệu quả quản lý, vừa đảm bảo quyền lợi hợp pháp của doanh nghiệp khi hoàn thiện dự thảo Nghị định trình lên Chính phủ.

Một lần nữa, Hiệp hội xin chân thành cảm ơn Cục Cảnh tranh và Bảo vệ người tiêu dùng, Bộ Công Thương và VCCI đã tổ chức hội nghị và tạo điều kiện cho Hiệp hội có phần phát biểu ý kiến rất quan trọng này. Thay mặt Hiệp hội, kính chúc hội nghị đạt được hiệu quả; kính chúc Ban soạn thảo, Ban tổ chức cùng các vị đại biểu lời chúc mạnh khỏe và bình an.

Trân trọng!